

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ ΣΤΗΝ ΓΚΑΛΕΡΙ «ΩΡΑ»

Δυό ξενητεμένοι έκθέτουν στήν 'Αθήνα

ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΑ

Ο Χάρης
Βογιατζῆς:

ΕΜΦΑΝΙΣΗ, πού έπιβεβαιώ-
νει την φήμη του.

Δύο "Ελληνες καλλιτέχνες που ζουσαν τά τελευταία χρόνια στο έ-
ξωτερικό κάνουν δύο παράλληλης
έκθεσεις στήν «Ωρα», άρχιζοντας
άπο σήμερα τό δράδυ. Είναι ο
Ζωγράφος Χάρης Βογιατζῆς από
το Παρίσιο. Και έχει γενύπτης Σάντος
Άλεξιος από τό Λαζ "Αντζέλες".

Μετά από μερικά μέσουσια από
τον έλληνικό καλλιτεχνικό χώρο, ο
Χάρης Βογιατζῆς πραγματοποιεί^ε
ιμάδι έμφαση πού δεινωτέρει πή φή-
μη του.

Στό Παρίσιο σέ μια από τις πιό
σοδαρές γκαλερί, τήν «Μουραν-
τίον - Βαζλοτόν», μαζί με έργα
τού Μοντιλίνι και τού Σεζάν, τού
Κουριμπέ και τού Μάξ "Ερντ, τού
Ρουώ και τού Ντεραΐν, δρίσκονται
και δύο δικοί μας σύγχρονοι καλ-
λιτέχνες πολύ αξιόλογοι: ο "Αντζέ-
λης Καλλιγιάνης και ο Χάρης Βο-
γιατζῆς.

Μαθητής τού Παρθένη ο Βογια-
τζῆς ώς τό 1957 άσχολήθηκε με
τί σπουδή και τόν προβληματισμό^ε
τών συγχρόνων ρευμάτων τής τέ-
χνης. Οι πειραματισμοί του, τού
αφήσαντα μιά μεγάλη θέλευθερία τε-
χνικής, ρυθμού και δργάνωσης τής
Ζωγραφικής έπιφάνειας. Κυρίως δ-
ιμάδις και παρανήλια, τού δέδωσαν
τή δεσμούτητα, δια τόν χώρο τής προσωπικής
του εύσιθησίας πού κέντρο τής
έχει τό φῶς. "Επος ξαναγύρισε στής
πηγές τών οπτικών προβληματι-
σμών που, αφήνοντας κατά μέρος τή

ζωγραφική μόδας και πή παράδο-
ξες καλλιτεχνικές άναγκήσεις. Ο
οικοπόδιος του ήταν νά αποκρυπτώνει
λόγω μιά αποκλιμειστικά δικοί του
έκφραση.

Στά ητοιδιά τού Αργαίου στή θά-
ρι του Παιονέρη μαζί με τήν άπορ-
ροφηση τής κληρονομιάς τής εύρω-
παϊκής τεχνής, δίνει τήν απαραί-
τητή βάση τεχνικής γιά ν' αναπτύ-
ξη ο Ζωγράφος τήν προσωπική του
σπουδή. Η κυριότερη διαύγεια

ΑΠΟ ΤΙΣ Η.Π.Α.

Ο Σώτος
Άλεξιος:

Ο ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ πρέπει
νά είναι στή διάθεση τής
ίδεολογίας πού πιστεύει.

Η δεύτερη έκθεση πού παρου-
σιάζεται στήν «Ωρα» είναι τού
Σάντου Άλεξιος. Πρόκειται γιά

• Γλυπτό τού Σάντου Άλεξιος, στό Λαζ "Αντζέλες".

τών χρωμάτων του προσφέρει μιά δ-
ημή άντιπομπιστική τής Ελλάδας
σε τοπία από τό επιτύχει ή διπονά-
κιλαστή από τό αιγαιοπελοπονήσικο
φῶς, διώλισμένο από δράματα,
γνώσεις και νέες τεχνικές.

μιά πρώτη διλογικωμένη έμφανιση
τής δουλειάς του, στήν "Ελλάδα
με έργα ζωγραφικής και γλυπτι-
κής, δημοπροσεκτικής μεροφοροποί-
ηση πού χάρου μέσο" από τή δρά-
ση.

"Ο Άλεξιος πιστεύει διτί σήμε-
ρα δὲν δικεί μόνο η Ζωγραφικής
η νά κάνει γλυπτική διάλογο ποσέπει
νά μπορή νά έξηγησης τή λειτουρ-
γία τής τεχνής ίσου. Τί αυτό προ-
σποτείδει νά διαστητώση μιά έρμη-
νεί γιά τών πρόπτο τής δουλειάς του.

"Ο Άλεξιος πιστεύει διτί δι καλ-
λιτέχνης πρέπει νά είναι στρατεύ-
μασιού με τήν ίμιασι διτί πρέπει νά
είναι στή διάθεση τής πολιτικής Ι-
δεολογίας στήν θέση πιστεύει.

Ειώ μένας, υπάρχει μιά
άλλη δυνατότητα συμμετοχής μου
στά προβλήματα τού κοινωνικού
περίγυριο, η μάνιμαλ - άρτ, (πε-
ριφερειακή τεχνή) πού μου αφή-
νει περιθώρια αλληγοριών και πα-
ρεμβολών. Στήν περιφερειακήν τέ-
χνη δὲν έχει σημασία τό διάνοικε-
μενού σάν φόρμα ή σχήμα αλλά τή
συστάρεση τής λαοπορίας πού πε-
ρίχει.

"Εποι π.χ. στήν ιπτεροφυσικού
μεγέθους διλογίδα πού είναι κρε-
μασμένη στήν πρόσωψη μιάς πολύ
καποκικούς, γίνεται ο ψυχολογικό
συνειπλός: διλογίδα - πολυκατοί-
κια - κουτί - σκηνήρωπος - συμπίε-
ση.

B. Σπ.

KAI ALLA EΓΚΑΙΝΙΑ

"Εγκαινιάζεται απόπειρα στή «Προ-
κτορείο Πινευματικής Συνεργασίας
(Πλ. "Ομονοίας 19) ή έκθεση Ζω-
γραφικής τού Ε. Σ. Παπαδόπου-
λου. Ο καλλιτέχνης παρουσιάζει
σαρόντα πίνακες (λόδια, άκουο-
ρέλιες, σινική, βυζαντινά) τής τε-
λευταίας δουλειάς του. Εχει έκθε-
ση έργα του σε διάφορες έπαρχιο-
κές πόλεις και στήν "Αθήνα πρί-
στη δικτετάρχην κρονία. Χαρακτηρισ-
τή τής νέας δουλειάς του είναι
έκλογη τών θεμάτων του και ή δ-
πόδοση τους με ένα προσωπικό^ε
και λυρικό ύφος.

Στην Γκαλερί «Ωρα», μιά ξεκθεση τοῦ Χάρη Βαγιατζή μᾶς ἔκανε νὰ ἐπικοινωνήσουμε μὲ τὴν εὐαισθησία ἐνδές ταλέντου δὲν τοῦ προσανατόλισαν οἱ ἐπιπρόσθετες σπουδές στὸ ἑξωτερικό τὴν ἔκφραση μιᾶς θαυμαστῆς του τεχνικῆς σὲ πρόσκαιρικές καὶ ἐποχιακές τάσεις. Ποὺ τόσο ἡ «ἀφηρημένη» ὅστο καὶ ὁ νεορεαλισμὸς τοῦ ἄφησαν ἀδέσμευτη τὴν κεντρικὴ ἐκπόρευση καὶ τὸ θασικὸ στόχο: μορφὴ καὶ περιεχόμενο στὴ ζωγραφικὴ τοῦ Βογιατζῆ περούν σὲ ἥ χρονη κλίμακα.

Ο Χάρης Βογιατζῆς σπούδασε στὴν Α.Σ.Κ.Τ. ἀπὸ τὸ 1942—1947, καὶ στὸ Παρίσι ἀπὸ τὸ 1954 —ποὺ πήγε μὲ ὑποτροφία— ὡς τὸ 1957. Στὸ Παρίσι μένει ἀπὸ τότε καὶ ἔργαζεται.

Τὰ ἔργα ποὺ ἔκθεται τώρα στὴν «Ωρα», ἔχουν θεματικὴ ἐκπόρευση, τὸν υπαίθριο χῶρο. Φύση. Ἀνθρωπος δὲν ὑπάρχει, παρὰ μόνον σὰ μορφὴ τέχνης —γοργόνα ἡ θεά. Σάν πουλὶ —σύμβολο, τὸ περιστέρι. Τ' ἄλλα εἶναι θράχοι, θάλασσα, οὐρανός. Απὸ τὶς ἑλληνικές θάλασσες ἀπὸ τὶς θάρεις θάλασσες, ἀπὸ τοὺς μαλακοὺς οὐρανούς, τοὺς ἀνεμοδαρμένους. Ἀπὸ τὸ ἀμέρευτα θράχια, ἀπὸ τὶς θασιείς ακρογιαλιές ἔρχεται ὁ χρωματικὸς παλμὸς καὶ ὁ κραδασμὸς τῆς αἰσθησῆς τους στὴν πινελιά τοῦ Χάρη Βογιατζῆ. Αὐτὴ η πινελιά, τὸ ἀποτύπωμά της πάνω στὸ μουσαμᾶ, εἶναι γιὰ τὸ ζωγράφο σύτὸν μιὰ λειτουργία μουσικῆς ἐνορχήστρωσης. Εἴναι κατεύθυνόμενη καὶ ἐπιθάρχητη, σταθερή καὶ ταλαντεύμενη, ύλικὴ καὶ διάφανη, πινελιά —φόρμα ποὺ διαρθρώνει σὲ ἀδέσμευτο πρισματικὸ φαινόμενο, τὸ δράμα τοῦ καλλιτέχνη.

Καὶ εἶναι αὐτὴ ἡ πινελιά, ἡ ἀξιοθαύμαστή της κίνητικότητα, ἡ ἔνταση καὶ ἡ σίχμη της ποὺ δραματοποιοῦν, τὴν ἀπλῆ περιγραφή. Η ἔμφαση της εἶναι μέρος τῆς προσωπικότητας αὐτοῦ τοῦ συναισθήματος ποὺ ἐκφράζει μιὰν ὑπεροχήν. Σάμπως ὁ καλλιτέχνης —δημιουργὸς νὰ ισοζυγιάζεται μὲ τὸ κοσμογονικὸ φαινόμενο —τὸ μόνο ποὺ τὸν κάνει νὰ χαίρεται καὶ νὰ ἀποδίδεται στὴν πά-

λη τῆς δημιουργικῆς ἔκφρασης.

Ο Χάρης Βογιατζῆς ἔχοντας ἀποκτήσει πέρα ἀπὸ τὸ ταλέντο τὶς δυνατότητες τοῦ χειρισμοῦ, ὑποθάλλει μέσα στὴν τεχνικὴ του διατύπωση, κι' αὐτὴν τὴν ἐκκίνηση. Κι' αὐτὴν διατύπωση σάν νὰ καλύπτει μὲ τὴν δεξιοτεχνικὴ της τελειότητα, κι' αὐτὴν τὴν μυστηριακὴ γοητεία τοῦ ἀπιαστού.

***

Στὸ χῶρο τῆς «Ωρας», στὴν ἐπάνω αἰθουσα ἔκθεται συγχρόνως ὁ ζωγράφος —γλύπτης Σώτος Ἀλεξίου, μὲ ἔργα καὶ τῶν δύο ἐκφράσεων. 'Ο Σ. Ἀλεξίου σπούδασε στὴν Α.Σ.Κ.Τ. 1962 — 1967, γλυπτική. "Υστερα στὴν Ἀμερική 1967 — 1969 στὸ STATE UNIVERSITY OF FRESNO CALIF. Μὲ ὑποτροφί-

ες καὶ πλήθος δραστηριότητες, παρουσιάζεται καὶ πραγματοποιεῖ ἔνα ἔργο ἡδη προσωπικό, μέσα στὸν ἐντελῶς σύγχρονο διεθνῆ χῶρο τῶν πλαστικῶν ἐπιδιώξεων. Ρυθμικές σχέσεις δύκου, διαμόρφωση ύλικῶν σὲ ἐνότητες ἡ σὲ μονάδες, τόσο στὴ γλυπτικὴ ὅσσο καὶ στὴ ζωγραφική. Εἴναι φανερὴ στὸ νέο καλλιτέχνη ἡ πραγματοποιημένη ἡδη σὲ πνεῦμα ὑπερδιαστάσεων, μαθηματικῶν ἰσοζυγισμῶν καὶ κυριαρχίας τοῦ ύλικού δεσποτισμοῦ, κατεύθυνση τῆς τέχνης του. Τὸ ἔργο του μπορεῖ νὰ σταθεῖ καὶ νὸ στηθεῖ σ' ὅποιοδήποτε μεγάλο χῶρο, ἐμπρὸς ἀπὸ ὅποιοδήποτε μεγαλοδημιούργημα μιᾶς ὑπερμεγαλούπολης. Εἴναι δὲ νέος καὶ λιτέχνης ποὺ δὲν θέλησε νὰ κονιορτοποιηθεῖ, ποὺ θέλησε νὰ «κονταρομαχήσῃ» σ' αὐτὸ τὸ στίσιο μ' αὐτὰ

τὰ ύλικά, νὰ μεγαλούπαρξει μέσα στὸ μεγάλο πλαίσιο μιᾶς ἐποχῆς, ποὺ δὲν θέλει νὰ γίνει ἀνάχωρητής της.

Ο Ἀλεξίου πραγματικὰ μὲ τὰ ἔργα του διευρύνει τὸ χῶρο καὶ πιστεύουμε πῶς μέσα ἀπὸ αὐτὴ τὴν «κονταρομαχία» του, ξεπροθάλλει ώστόσο μιὰ πικρὴ πορσοδοχή: πῶς κάπου ἀγύπταρκτος καὶ ἀθρωπός, κάπου περασμένος μέσα στὸ πολυέστερ, ἐντοιχισμένος στὸ ταιμέντο, διοχετευμένος στοὺς πλαστικοὺς σωλήνες, ύπαρχει ἐκεῖνο τὸ τρομερὸ δύν: ἔνα τοσδούλι ἀθρωπάκι, ποὺ ἀνάζητάει —νὰ ποῦμε τὴν κραυγὴ του; του; Μᾶς φάγηκε ἔτσι, ὅτον ἵσκιο του, τὸν ψυχή ταν τελειώνοντας σταματήσαμε, σὲ κεῖνο τὸ σωρὸ καὶ δρονιῶν —ἔργο κι' αὐτὸ τοῦ 'Αλεξίου... "Ετσι μᾶς φάνηκε... NTIANA ANTΩΝΑΚΑΤΟΥ